

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

TURİZM İSTATİSTİKLERİ BİLGİ NOTU

IV. ÇEYREK 2014

Türkiye İstatistik Kurumu 30/01/2015 tarihinde 2014 yılı IV. çeyrek “Turizm İstatistikleri” haber bültenini yayımladı.

2014 yılının IV. çeyreğinde 2013 yılının aynı çeyreğine göre;

- Turizm geliri % 1,3 azalarak 7 milyar 668 milyon dolara gerilemiştir. Turizm gelirinin % 81,0’ı yabancı ziyaretçilerden, % 19,0’ı yurtdışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir.
- Ziyaretçilerin kişi başına ortalama harcaması 32 dolar azalarak 924 dolara düşmüştür.
- Ziyaretçi sayısı % 2,1 artışla 8 milyon 298 bin kişiye yükselmiştir.
- Turizm gideri % 0,9 azalarak 1 milyar 524 milyon dolar olmuştur.
- Yurt dışını ziyaret eden vatandaş sayısı % 1,7 azalarak 1 milyon 929 bin kişi olmuştur. Bunların kişi başı ortalama harcaması 7 dolar artarak 790 dolara yükselmiştir.

2014 yılında 2013 yılına göre;

- Turizm geliri % 6,2 artarak 34 milyar 306 milyon dolara yükselmiştir. Turizm gelirinin % 81,5’i yabancı ziyaretçilerden, % 18,5’i yurtdışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir.
- Ziyaretçilerin kişi başına ortalama harcaması 4 dolar artarak 828 dolara yükselmiştir.
- Ziyaretçi sayısı % 5,6 artarak 41 milyon 415 bin kişi olarak gerçekleşmiştir.
- Turizm gideri % 4,1 artarak 5 milyar 470 milyon dolar olmuştur.
- Yurt dışını ziyaret eden vatandaş sayısı % 6,1 artarak 7 milyon 892 bin kişi olmuştur. Bunların kişi başı ortalama harcaması 13 dolar azalarak 685 dolara düşmüştür.

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

Turizm Geliri

Ekim, Kasım, Aralık aylarından oluşan 2014 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre turizm geliri % 1,3 azalarak 7.667.719 bin dolar olmuştur. Turizm gelirinin % 81,0'ı yabancı ziyaretçilerden, % 19,0'ı yurtdışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir. Çıkış yapan ziyaretçi sayısı 2014 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre % 2,1 artarak 8.298.198 kişi, çıkış yapan ziyaretçi başına ortalama harcama ise % 3,3 azalarak 924 dolar olarak gerçekleşmiştir (Tablo 1, Grafik 1).

2014 yılında turizm geliri bir önceki yıla göre % 6,2 artarak 34.305.904 bin dolar olmuştur. Turizm gelirinin % 81,5'i yabancı ziyaretçilerden, % 18,5'i ise yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir. Çıkış yapan ziyaretçi sayısı 2014 yılında bir önceki yıla göre % 5,6 artarak 41.415.070 kişi, çıkış yapan ziyaretçi başına ortalama harcama ise % 0,5 artarak 828 dolar olarak gerçekleşmiştir.

Turizm Gideri

2014 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre turizm gideri % 0,9 azalış göstererek 1.523.759 bin dolara gerilerken, yurtdışını ziyaret eden vatandaş sayısı % 1,7 azalarak 1.928.616 bin kişiye düşmüş, bunların kişi başına yaptığı ortalama harcama % 0,9 artarak 790 dolara yükselmiştir.

Tablo 1. Turizm Gelir ve Gideri

Yıllar	Çeyrekler	Turizm Geliri			Turizm Gideri		
		Turizm Geliri (Bin \$)	Çıkış Yapan Ziyaretçi Sayısı	Kişi Başına Ortalama Harcama (\$)	Turizm Gideri (Bin \$)	Yurt İçi İkametli Giriş Yapan Vatandaş Sayısı	Kişi Başına Ortalama Harcama (\$)
2013	I. Çeyrek	4.648.816	4.773.826	974	1.205.355	1.659.631	726
	II. Çeyrek	8.315.789	10.267.778	810	1.286.831	1.835.515	701
	III. Çeyrek	11.579.006	16.057.651	721	1.224.441	2.067.830	592
	IV. Çeyrek	7.765.380	8.126.971	956	1.536.938	1.962.893	783
	Yıllık	32.308.991	39.226.226	824	5.253.565	7.525.869	698
2014	I. Çeyrek	4.807.836	5.065.759	949	1.365.770	1.728.284	790
	II. Çeyrek	8.975.976	10.967.100	818	1.402.783	2.042.086	687
	III. Çeyrek	12.854.373	17.084.013	752	1.178.170	2.283.278	516
	IV. Çeyrek	7.667.719	8.298.198	924	1.523.759	1.928.616	790
	Yıllık	34.305.904	41.415.070	828	5.470.481	7.982.264	685

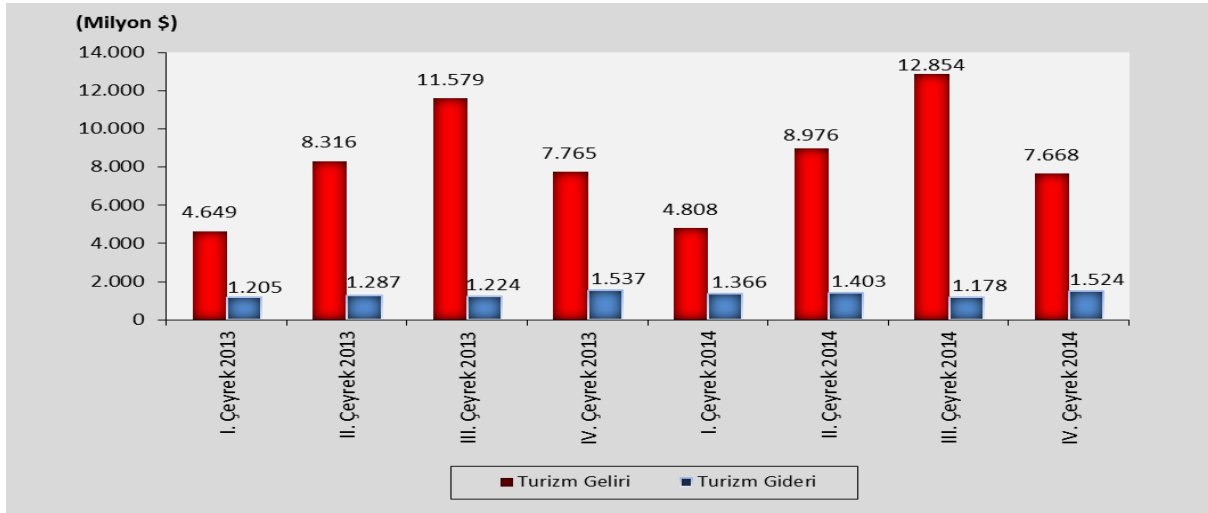
Kaynak: TÜİK.

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

2014 yılında turizm gideri, geçen yıla göre % 4,1 artarak 5.470.481 bin dolar olmuştur. Yurtdışını ziyaret eden vatandaş sayısı bir önceki yıla göre % 6,1 artarak 7.982.264 kişiye yükselirken, bunların kişi başına yaptığı ortalama harcama % 1,9 azalarak 685 dolara gerilemiştir.

Grafik 1. Turizm Gelir ve Gideri

Kaynak: TÜİK.

Harcama Türlerine Göre Turizm Geliri

2014 yılının IV. çeyreğinde turizm gelirlerinden kişisel harcamalar geçen yılın aynı çeyreğine göre % 0,5 artarak 6.213.372 bin dolar olurken, paket tur harcamaları % 8,1 azalarak 1.454.347 bin dolar olmuştur (Tablo 2).

Turizm geliri içinde kişisel harcamaların payı % 79,6'dan % 81,0'a yükselirken, paket tur harcamalarının payı % 20,4'ten % 19,0'a gerilemiştir (Grafik 2).

Kişisel harcamalar içinde en yüksek paya sahip ilk üç harcama grubu; % 26,6 ile diğer mal ve hizmetler, % 25,5 ile yeme-içme, % 17,9 ile uluslararası ulaşımdır. Marina hizmet harcamaları ise % 0,2 ile kişisel harcamalar içinde en düşük orana sahip harcama türü olmuştur.

2014 yılında kişisel harcamalar geçen yıla göre % 4,7 artarak 26.002.950 bin dolar, paket tur harcamaları % 11,1 artarak 8.302.954 bin dolar olmuştur. 2014 yılında turizm gelirleri içinde kişisel harcamaların payı % 76,9'dan % 75,8'e gerilerken, paket tur harcamalarının payı % 23,1'den % 24,2'ye yükselmiştir.

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

Tablo 2. Harcama Türlerine Göre Turizm Geliri (IV. Çeyrek: Ekim-Aralık ve Yıllık)

(Bin \$)

Harcama Türleri	Yıllık Toplam			IV. Çeyrek								
	Değişim (%)			Toplam			Çıkış Yapan Yabancı			Çıkış Yapan Vatandaş (Yurt Dışı İkametli)		
	2013	2014	Değişim (%)	2013	2014	Değişim (%)	2013	2014	Değişim (%)	2013	2014	Değişim (%)
Kişisel Harcamalar	24.835.356	26.002.950	4,7	6.182.538	6.213.372	0,5	4.409.539	4.737.684	7,4	1.723.537	1.423.973	-17,4
Yeme-içme	6.583.641	6.523.852	-0,9	1.718.170	1.581.500	-8,0	1.025.466	1.010.853	-1,4	692.704	570.647	-17,6
Konaklama	3.544.120	4.202.131	18,6	876.981	1.036.243	18,2	827.299	974.827	17,8	49.683	61.416	23,6
Sağlık	772.901	837.796	8,4	225.683	196.783	-12,8	168.524	136.535	-19,0	57.160	60.248	5,4
Ulaştırma (Türkiye içi)	1.779.404	1.962.824	10,3	425.025	492.941	16,0	290.734	349.373	20,2	134.291	143.568	6,9
Spor, eğitim, kültür	176.695	171.526	-2,9	37.447	35.956	-4,0	31.421	33.002	5,0	6.026	2.954	-51,0
Tur hizmetleri	325.296	327.907	0,8	51.090	49.032	-4,0	49.924	47.906	-4,0	1.166	1.126	-3,4
Uluslararası ulaştırma	4.150.479	4.580.382	10,4	1.016.568	1.115.193	9,7	735.731	862.742	17,3	280.837	252.451	-10,1
Cep telefonu dolaşım harcamaları	163.627	173.585	6,1	33.877	36.546	7,9	-	-	-	-	-	-
Marina hizmet harcamaları	62.892	65.032	3,4	15.585	15.169	-2,7	-	-	-	-	-	-
Diğer mal ve hizmetler	7.276.302	7.157.916	-1,6	1.782.111	1.654.010	-7,2	1.280.441	1.322.447	3,3	501.670	331.563	-33,9
Giyecek ve ayakkabı	3.428.138	3.632.433	6,0	839.932	888.656	5,8	625.545	731.449	16,9	214.387	157.207	-26,7
Hediyelik eşya	1.887.446	1.900.387	0,7	460.892	432.958	-6,1	343.160	343.442	0,1	117.732	89.516	-24,0
Halı, kilim vb.	368.090	289.702	-21,3	112.267	76.250	-32,1	109.166	71.700	-34,3	3.100	4.550	46,8
Diğer harcamalar	1.592.627	1.335.394	-16,2	369.020	256.146	-30,6	202.569	175.856	-13,2	166.451	80.289	-51,8
Paket Tur Harcamaları	7.473.635	8.302.954	11,1	1.582.842	1.454.347	-8,1	1.562.283	1.434.605	-8,2	20.559	19.743	-4,0
Toplam Turizm Geliri	32.308.991	34.305.904	6,2	7.765.380	7.667.719	-1,3	5.971.822	6.172.289	3,4	1.744.096	1.443.716	-17,2

Kaynak: TÜİK.

Harcama Türlerine Göre Turizm Gideri

2014 yılının IV. çeyreğinde turizm giderlerinden kişisel harcamalar geçen yılın aynı çeyreğine göre % 12,5 azalarak 1.149.636 bin dolar, paket tur harcamaları % 67,3 artarak 374.122 bin dolar olmuştur (Tablo 3).

Turizm giderleri içinde kişisel harcamaların payı % 85,4'ten % 75,4'e gerilerken, paket tur harcamalarının payı % 14,6'dan % 24,6'ya yükselmiştir (Grafik 2).

Kişisel harcamalar içinde en yüksek paya sahip ilk üç harcama grubu; % 30,5 ile diğer mal ve hizmetler, % 29,0 ile yeme-içme, % 25,3 ile konaklamadır. Sağlık hizmetleri, spor, eğitim, kültür, tur hizmetleri harcamaları ise % 0,2'lik paylar ile kişisel harcamalar içinde en düşük orana sahip harcama türleri olmuştur.

2013 yılında kişisel harcamalar geçen yıla göre % 3,4 artarak 4.432.386 bin dolar, paket tur harcamaları % 7,3 artarak 1.038.095 bin dolar olmuştur. Turizm giderleri içinde kişisel harcamaların payı % 81,6'dan % 81,0'a gerilerken, paket tur harcamalarının payı % 18,4'ten % 19,0'a yükselmiştir.

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

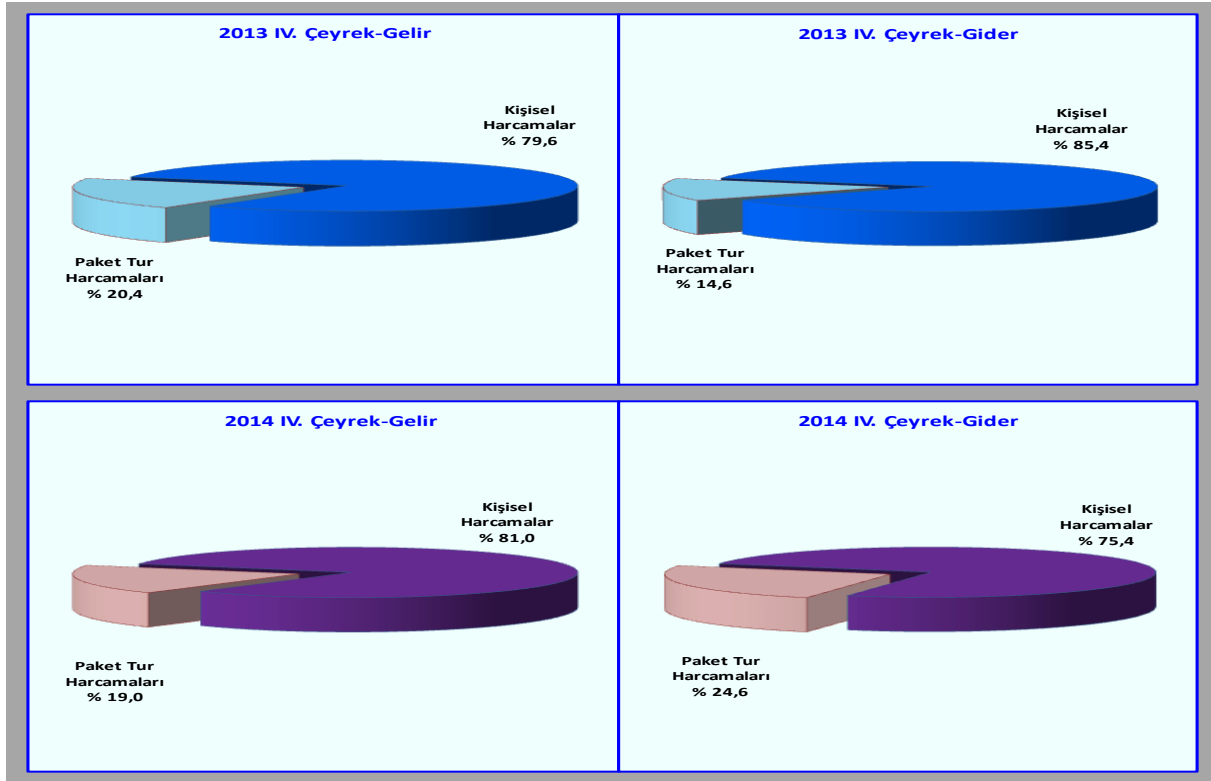
Tablo 3. Harcama Türlerine Göre Turizm Gideri (4. Çeyrek: Ekim-Aralık ve Yıllık)

(Bin \$)

Harcama Türleri	Yıllık			IV. Çeyrek		
	2013	2014	Değişim (%)	2013	2014	Değişim (%)
Kişisel Harcamalar	4.286.397	4.432.386	3,4	1.313.287	1.149.636	-12,5
Yeme-içme	1.473.817	1.549.984	5,2	481.186	333.712	-30,6
Konaklama	1.008.836	1.114.979	10,5	295.799	291.337	-1,5
Sağlık	15.305	18.735	22,4	6.884	2.059	-70,1
Ulaştırma	246.799	231.630	-6,1	79.219	70.576	-10,9
Spor, eğitim, kültür	59.346	8.475	-85,7	1.928	1.971	2,3
Tur hizmetleri	8.221	5.421	-34,1	3.325	2.006	-39,7
Uluslararası ulaşım	328.800	297.089	-9,6	98.625	73.661	-25,3
Cep telefonu dolaşım harcamaları	108.159	101.973	-5,7	26.808	24.191	-9,8
Diğer mal ve hizmetler	1.037.113	1.104.099	6,5	319.515	350.122	9,6
Giyecek ve ayakkabı	192.629	166.088	-13,8	63.277	63.370	0,1
Hediyelik eşya	431.485	466.374	8,1	111.884	136.498	22,0
Halı, kilim vb.	13.596	6.183	-54,5	10.506	2.130	-79,7
Diğer harcamalar	399.403	465.453	16,5	133.848	148.124	10,7
Paket Tur Harcamaları	967.168	1.038.095	7,3	223.651	374.122	67,3
Toplam Turizm Giderleri	5.253.565	5.470.481	4,1	1.536.938	1.523.759	-0,9

Kaynak: TÜİK.

Grafik 2. Harcama Türlerine Göre Turizm Gelir ve Gider Dağılımı (IV. Çeyrek: Ekim-Aralık ve Yıllık)

Kaynak: TÜİK.

Bu konuyla ilgili haber bültenine www.tuik.gov.tr adresinden ulaşabilirsiniz.